

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۶۲/۷۶۵۹۲ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۶ و پیرو نامه شماره ۱۰۲/۴۵۰۷۶ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۳۰؛

طرح اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

مصوب جلسه مورخ هشتم بهمن ماه یکهزار و چهارصد و سه مجلس شورای اسلامی در جلسات متعدد شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که به شرح زیر اعلام نظر می گردد:

۱- در ماده ۲، موضوع اصلاح تبصره ماده ۳ قانون، در تبصره ۱، نسبت زمان تعیین شده برای خاتمه دوره ششم شوراهای اسلامی شهر و روستا و شهرداران و دهیاران با ماده ۴ «قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی» درخصوص برگزاری همزمان انتخابات میان دوره ای مجلس با اولین انتخابات بعدی مندرج در اصل ششم قانون اساسی، ماده ۹ همین مصوبه و زمان بندی انجام وظایف شوراهای نظیر تصویب بودجه شهرداری ها و دهیاری ها ابهام دارد.

۲- در ماده ۹، موضوع اصلاح ماده ۲۰ قانون،

۲-۱ در بند (الف)، منظور از «ضرورت» و «لزوم تأخیر» ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲-۲ در بند (الف)، نسبت امکان تأخیر در برگزاری انتخابات با حکم تبصره ۱ ماده ۲ همین مصوبه درخصوص زمان آغاز دوره هفتم شوراهای اسلامی شهر و روستا ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲-۳ در بند (ب)، در تبصره ۲ الحاقی، نسبت حکم به اخذ رأی در کلیه حوزه های انتخابیه کشور در یک روز با حکم بند (الف) همین ماده درخصوص رأی گیری در روزهای متعدد ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲-۴ در بند (ب)، در تبصره ۲ الحاقی و همچنین سایر موادی که به هیأت نظارت شهرستان اشاره کرده است، هیأت نظارت شهرستان از جهت سازوکار تشکیل واجد ابهام است؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲-۵ در بند (ب)، اطلاق حکم مذکور ذیل تبصره ۲ الحاقی، در مورد تشخیص ضرورت و مدت تمدید اخذ رأی توسط وزیر کشور، در صورت برگزاری انتخابات شوراها همزمان با انتخابات‌های دیگر، مغایر اصل ۹۹ قانون اساسی و نظر تفسیری شماره ۱۲۳۴ مورخ ۱۳۷۰/۳/۱ شورای نگهبان از این اصل شناخته شد.

۳- در ماده ۱۰، موضوع الحاق ماده ۲۰ مکرر ۱ به قانون،

۳-۱ در بند ۲، منظور از تأیید همه اعضای فهرست از این جهت که تأیید توسط خود اعضای فهرست صورت می‌گیرد یا شخص دیگری نظیر دبیر کل حزب فهرست را تأیید می‌کند و همچنین از این جهت که اعضا فقط حضور خودشان را تأیید می‌کنند یا همه اعضای فهرست را ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳-۲ بند ۲، به جهت عدم تعیین حداکثر فرصت خروج نامزد از فهرست ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳-۳ بندهای ۱ و ۲، با توجه به تهافت عبارات مذکور، از جهت تجویز یا منع حضور نامزدها در چند فهرست ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳-۴ در تبصره بند ۳، منظور از عبارت «موهن» از این جهت که موهن به صورت مطلق مدنظر است یا موهن همراه مغایرت با شئون دینی یا فرهنگی یا ... ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳-۵ در تبصره بند ۳، منظور از عبارت «غیرمسمی» ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳-۶ در تبصره بند ۴، حداقل اعضای تعیین شده برای فهرست از این جهت که درخصوص خروج ارادی اعضا نیز صدق می‌کند یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴- در ماده ۱۲، موضوع الحاق ماده ۲۰ مکرر ۳ به قانون، بند ۲، از این جهت که در صورت ناقص بودن فهرست، امکان رأی دادن تا سقف کرسی‌های حوزه انتخابیه توسط رأی‌دهنده وجود دارد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۵- در ماده ۱۳، موضوع الحاق ماده ۲۰ مکرر ۴ به قانون،

۵-۱ بند ۳، با توجه به این که در بعضی فروض، تعداد کرسی‌های اختصاص‌یافته بیش از کرسی‌های تعیین‌شده در ماده ۶ قانون می‌شود، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

- ۲-۵. در بند ۴، عدم تعیین تکلیف درخصوص فروضی که تعداد کرسی های باقی مانده بیش از یک کرسی باشد، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۳-۵. بند ۴، از این جهت که برای اختصاص کرسی توزیع نشده صرفاً عدد اعشار ملاک است یا عدد اعشار همراه با عدد صحیح، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۴-۵. در بند ۴، منظور از فهرست ها در فرآیند اختصاص کرسی توزیع نشده، از این جهت که نامزدهای منفرد را نیز شامل می شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۵-۵. بندهای ۵ و ۶، از این جهت که برای موضوع واحد تساوی آرا، در شرایط مختلف دو روش متفاوت پیش بینی کرده اند، ابهام دارند؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۶- در ماده ۱۴، موضوع الحاق ماده ۲۰ مکرر ۵ به قانون، نسبت حکم این ماده درخصوص نحوه تعیین تعداد کرسی های علی البدل با ماده ۶ قانون که تعداد کرسی های علی البدل را تعیین کرده است در بعضی از فروض که تعداد کرسی های علی البدل بیشتر یا کمتر از تعداد کرسی های تعیین شده در ماده ۶ قانون می شود؛ ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۷- در ماده ۱۵، موضوع اصلاح ماده ۲۲ قانون و تبصره آن، عدم تعیین تکلیف درخصوص مواردی که مدارک مذکور وجود داشته لکن دستگاه احراز هویت وجود ندارد، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر می گردد.
- ۸- در ماده ۱۹، موضوع اصلاح ماده ۳۰ قانون،
- ۸-۱. در بند ۴، حدود معیارهای احراز سکونت اعضای شوراها در محدوده مذکور ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۲-۸. در بند ۴، صرف واگذاری ابلاغ دستورالعمل مذکور به وزیر کشور، مغایر اصل ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد.
- ۹- در ماده ۲۰، موضوع الحاق ماده ۳۰ مکرر به قانون، استثنای مذکور در تبصره ۴ از این جهت که شامل خویشاوندی سببی درجه دو نیز می شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۱۰- در ماده ۴۶، موضوع اصلاح ماده ۷۵ قانون، در جزء ۱ بند (الف)، اطلاق واژه «علیه» از این جهت که مشخص نیست آیا نقدهای خالی از توهین و امثال آن را نیز دربرمی گیرد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

- ۱۱- در ماده ۴۹، موضوع الحاق ماده ۷۵ مکرر ۳ به قانون، اطلاق واژه «علیه» از این جهت که مشخص نیست آیا نقدهای خالی از توهین و امثال آن را نیز دربرمی‌گیرد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۱۲- در ماده ۵۳، موضوع الحاق ماده ۷۵ مکرر ۷ به قانون، واژه «پست» در عبارت «پستهای برق و تلفن»، مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۳- در ماده ۵۴، موضوع اصلاح ماده ۷۶ قانون، در تبصره ۲، واگذاری تعیین شرایط احراز تصدی سمت دهیار برای روستاهای بالای پنج هزار نفر جمعیت به آیین‌نامه مصوب هیأت وزیران، مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۴- در ماده ۵۷، موضوع الحاق ماده ۸۳ مکرر به قانون، در بند (و)، اطلاق عنوان بیماری نسبت به مواردی که مانع فعالیت نیست، مغایر بند ۱۰ اصل ۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۵- در ماده ۵۸، موضوع اصلاح ماده ۸۲ قانون، واگذاری تعیین شرایط احراز تصدی سمت شهردار به آیین‌نامه مصوب هیأت وزیران، مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۶- در ماده ۵۹، موضوع اصلاح ماده ۸۳ قانون، در بند (ب)، مقصود از «ابلاغ کارت زرد» و آثار آن ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۱۷- در ماده ۶۰، موضوع اصلاح ماده ۸۴ قانون، تبصره، از این جهت که عبارت «هرگونه هدایای شخصی» شامل هدایای متعارف و فاقد ارتباط با حیثیت شهرداری و دهیاری و عضویت در شوراهای نیز می‌شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۱۸- در ماده ۶۱، موضوع اصلاح ماده ۸۸ قانون،
- ۱۸-۱- در بند ۱۱ الحاقی، «سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور» با توجه به روشن نبودن وضعیت اساسنامه سازمان مزبور ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۱۸-۲- در بند ۱۴ الحاقی، عدم ذکر شروط وثاقت و امانت در مورد نمایندگان مذکور، خلاف شرع شناخته شد.
- ۱۹- در ماده ۶۲، موضوع اصلاح ماده ۸۹ قانون،
- ۱۹-۱- در بند (ث)، موضوع اصلاح تبصره ۱، عدم ذکر شروط وثاقت و امانت در مورد دبیران هیأت‌های مذکور، خلاف شرع شناخته شد.

۱۹-۲ در بند (ج)، در تبصره ۳ الحاقی، عموم و اطلاق تکلیف همه دستگاه‌های اجرایی، نظارتی و ...، مغایر بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.

۲۰ در ماده ۶۴، موضوع اصلاح ماده ۹۲ قانون، تبصره ۶، از جهت عدم تعیین تکلیف موارد کشف فقدان شرایط مذکور، بعد از تشکیل جلسه اول، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۲۱ با عنایت به نظر هیأت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام در خصوص طرح فوق، مصوبه در موارد مذکور در نامه این هیأت، مغایر بند ۲ اصل ۱۱۰ قانون اساسی شناخته شد. به پیوست نظر این هیأت به شماره ۷۱۶۹۶-۹۰۰۰ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۰۱ در خصوص این طرح عیناً جهت اقدام لازم ارسال می‌گردد.

تذکرات:

- ۱- در ماده ۱۰، موضوع الحاق ماده ۲۰ مکرر ۱ به قانون، در تبصره بند ۳، عبارت «موهن» به عبارت «وَهْن‌آمیز» اصلاح شود.
- ۲- در ماده ۱۹، موضوع اصلاح ماده ۳۰ قانون، در بند ۵، در تبصره ۴ الحاقی، عبارت «مدارک» به «مدرک» اصلاح شود.
- ۳- در ماده ۲۲، موضوع اصلاح ماده ۳۲ قانون،
- ۳-۱ در بند (ث) موضوع اصلاح بند ۴، عبارت «دبیرخانه شوراهای روستا» به عبارت «دبیرخانه هر یک از شوراهای روستا» اصلاح شود.
- ۳-۲ در بند (ث) موضوع اصلاح بند ۴، عبارت «انتخابات» به عبارت «انتخاب» اصلاح شود.
- ۴- در ماده ۵۵، موضوع اصلاح ماده ۷۷ قانون، عنوان «سازمان امور عشایر ایران» به عنوان «سازمان پیشرفت و آبادانی روستاها و امور عشایری» اصلاح شود.
- ۵- در ماده ۵۹، موضوع اصلاح ماده ۸۳ قانون، در بند (ج)، عبارت «بیان می‌کنند» به عبارت «بیان کنند» اصلاح شود.
- ۶- در ماده ۶۰، موضوع اصلاح ماده ۸۴ قانون، چنانچه مقصود، صرفاً دریافت و پرداخت از شهرداری و دهیاری است، تصریح شود.

سیامک رهپیک

بسمه تعالی

شماره: ۷۱۶۹۶... ۹۶۹۶۳۳

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۱۰

پیوست:

جمهوری اسلامی ایران

مجمع تشخیص مصلحت نظام

رئیس

حضرت آیت الله جنّتی

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم؛

در اجرای آیین نامه نظارت بر حسن اجرای سیاست های کلی نظام و مطابق با ماده ۶ آیین نامه مذکور، مصوبات هیأت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست های کلی نظام (جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۳۰) در مورد، «طرح اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران» مصوب مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۸ مجلس شورای اسلامی، به شرح ذیل جهت اقدام مقتضی، طبق اصل یکصد و دهم قانون اساسی، ارسال می شود:

- ماده ۲ مصوبه به دلیل افزایش طول دوره ششم شوراهای اسلامی شهر و روستا و برهم زدن همزمانی برگزاری انتخابات های عمومی مغایر بند ۱۸ سیاست های کلی انتخابات است.

- ماده ۹ مصوبه به دلیل معطوف نبودن به رفع نیاز واقعی، مغایر جزء ۲ و از حیث ابهام در برخی مفاد آن مغایر جزء ۳ بند ۹ سیاست های کلی نظام قانون گذاری است و نیز از جهت متفاوت ساختن سازوکار اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی کشور از سایر انتخابات های عمومی مغایر بند ۱۸ سیاست های کلی انتخابات است.

جدول تفصیلی مغایرت های مصوبه مذکور با سیاست های کلی نظام به پیوست ارسال می گردد.

صادق آملی لاریجانی

رئیس هیأت عالی نظارت

مهره لاریجانی

«باسمه تعالی»

مفایرت‌های ممبریه مجلس شورای اسلامی در خصوص « طرح اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف
و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران » با سیاست‌های کلی نظام

هیأت عالی نظارت

سی‌ام بهمن‌ماه ۱۴۰۳

ردیف	متن مصوبه	سیاست کلی موضوع مفادیرت	توضیح مفادیرت
۱	ماده ۲- تبصره ففلی ماده (۲) به عنوان تبصره (۱) به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به ماده مذکور الحاق می گردد: تبصره ۱- دوره ششم شوراهای اسلامی شهر و روستا و شهرداران و دهیاران منتخب آنها در ۲۳ دیماه ۱۴۰۴ خاتمه یافته و دوره هفتم این شورا و منتخبین آنها از ۲۴ دیماه ۱۴۰۴ آغاز می گردد. تبصره ۲- ماده (۲۲) قانون انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی نسخ می گردد.	بند (۱۸) سیاستهای کلی انتخابات: تنظیم تاریخ و همزمانی برگزاری انتخاباتهای عمومی به گونه ای که فاصله برگزاری آنها حدود دو سال باشد و مراحل و ساز و کار اجرایی آن تا حد امکان یکسان و متحد صورت پذیرد.	حکم این ماده در خصوص کیفیت اختتام و شروع دوره های ششم و هفتم شورای اسلامی شهر و روستا با مفاد بند ۱۸ سیاست های کلی انتخابات در خصوص «تنظیم تاریخ و همزمانی برگزاری انتخاباتهای عمومی به گونه ای که فاصله برگزاری آنها حدود دو سال باشد» منافی است، زیرا اختتام دوره ششم شوراهای اسلامی شهر و روستا در ۲۳ دیماه ۱۴۰۴ مقرر شده در حالی که شروع این دوره از ۱۴ مرداد ۱۴۰۰ بوده است. این به معنای افزایش حدود ۶ ماه به زمان دوره ششم است. این وضعیت سبب برهم خوردن همزمانی برگزاری انتخاباتهای عمومی شده و در نتیجه منافی بند ۱۸ سیاستهای کلی انتخابات است.
۲	ماده ۹- قسمت الف ماده ۲۰: وزارت کشور مکلف است با توجه به شرایط اقلیمی استان ها، فرایند انتخابات را به گونه ای تنظیم نماید که رأی گیری در حداکثر پنج جمعه متوالی برگزار شود... رأی گیری در یک استان الزاماً در یک روز برگزار می شود... تبصره ۲: اخذ رأی در کلیه حوزه های انتخابیه کشور در یک روز انجام می شود...	اجزاء ۹ و ۹۹ بند (۹) سیاست های کلی نظام قانون گذاری رعایت اصول قانون گذاری و قانون نویسی و تعیین سازوکار برای انطباق لواایح و طرح های قانونی با تأکید بر: - معطوف بودن به نیازهای واقعی - شفافیت و عدم ابهام بند (۱۸) سیاست های کلی انتخابات: تنظیم تاریخ و همزمانی برگزاری انتخاباتهای عمومی به گونه ای که فاصله برگزاری آنها حدود دو سال باشد و مراحل و ساز و کار اجرایی آن تا حد امکان یکسان و متحد صورت پذیرد.	اولاً حکم مندرج در قسمت الف این ماده منافی بر امکان برگزاری انتخابات در پنج جمعه متوالی ناظر به رفع یک نیاز واقعی نیست و در نتیجه منافی جزء ۲ بند ۹ سیاستهای کلی نظام قانون گذاری است. ثانیاً در قسمت الف این ماده به برگزاری انتخابات در حداکثر پنج جمعه متوالی اشاره شده، در حالی که تبصره ۲ این ماده بر لزوم اخذ رأی در سراسر کشور در یک روز تأکید شده است. ناهماهنگی این دو حکم با یکدیگر موجب ابهام و در نتیجه منافی جزء ۲ بند ۹ سیاستهای کلی نظام قانون گذاری است. ثالثاً این حکم به دلیل متفاوت ساختن سازوکار اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی کشور از سایر انتخاباتهای عمومی منافی بند ۱۸ سیاستهای کلی انتخابات است.